

JOAN HORTALÀ: «ÉS INADMISSIBLE QUE L'«AVUI» POSI EN PORTADA EL TRIANGLE DE L'ESQUERRA ESQUARTERAT»

Debats no són tempestes

Joan Hortalà porta més d'un any al front d'Esquerra Republicana de Catalunya, exactament catorze mesos, que ha dedicat prioritàriament a mantenir l'equilibri entre les diverses tendències d'ERC. En aquesta entrevista, Hortalà es queixa que alguns mitjans de comunicació contribueixin a magnificar els conflictes interns i anuncia un congrés extraordinari per al mes de setembre.

Josep Maria Pasqual

Hi ha sectors nacionalistes que no veuen clar cap a on va ERC...

—¡Tant de bo que tinguéssim el futur ben clar! El que sí que és clar és que en el present estem treballant perquè a Catalunya existeixi, amb la importància que es mereix, un partit nacionalista i esquerrà.

—Després del XV Congrés, ERC va entrar en un moment d'eufòria. ¿Encara es manté?

—Sí, però es manifesta bàsicament en el món comarcal. A les ciutats grans i al cinturó industrial, com a conseqüència del component de la immigració i del de la gran densitat de població, el nostre missatge costa de difondre, malgrat que l'expliquem.

—Portes endins del partit, ¿mantenir la il·lusió també està costant més que no es pensava?

—L'eufòria inicial va fer que el partit emprengués una via ràpida de modernització. Vam anar de pressa, amb un canvi potser massa sobtat. I quan es vol anar més ràpid del que permet

l'envergadura del vehicle o l'estat de la carretera, pots trobar sotragades.

—Sotragades que arriben al Consell Nacional...

—El Consell Nacional és un lloc on la gent enraona i no tothom ha d'estar absolutament d'acord amb mi. Seria avorrit i d'un uniformisme exagerat i, a més, no seria l'Esquerra.

—¿No serà que vostè vol conduir massa sol el vehicle?

—El XV Congrés va suposar un re-



«Esquerra no és una bassa d'oli, no ho ha estat mai».

lleu en la direcció del partit. Jo m'estreno, però el meu antecessor tenia una llarga experiència, un carisma ben guanyat i una gran popularitat. Ell feia el discurs polític i jo estava més posat en tasques de caire tecnocràtic. Ara, el discurs polític l'he de fer jo. A vegades diuen que m'equivoco i que ho faig malament i tenen raó, jo no tinc pas la veritat absoluta, ¡tant de bo!

—¿Estan desanimats?

—Durant tot l'any passat hi ha ha-

gut una entrada massiva de nova militància. Les coses van prou bé i no estem desanimats. Però el mateix canvi generacional obliga al reequilibri entre la gent d'edat més avançada, més reflexiva, i la gent jove, més impetuosa.

Esquerra no és una bassa d'oli, ni ho ha estat mai. I és bo que no ho sigui, hi ha d'haver moltes ganes de molta gent a voler ser secretari general. Això vol dir que el partit va endavant i que és un projecte que interessa.

—Quan els problemes porten per nom Francesc Vicens, s'agreugen considerablement...

—En el cas de Francesc Vicens, vaig haver de prendre una decisió dolorosa, però en aquests moments, ell ja ha recuperat el seus drets de militant, i desitjo que una vegada hagi conclòs l'informe del departament jurídic, el tema quedi oblidat i no en parlem més. Personalment, m'agradaria que fos així. Ara, quan cal donar un petit colp sobre la taula, s'ha de donar.

—En període pre-electoral no se'n poden donar gaire de colps sobre la taula...

—Cal una reflexió a nivell de tendències i famílies i el que convé és fer un congrés extraordinari, cap al setembre, després de les eleccions. Si ens van bé, per consolidar una línia definitiva, i si ens van malament, per fer el replantejament que calgui.

—¿El preocupa la imatge de conflictivitat interna que dona ERC?

—La imatge pot no correspondre's amb la dinàmica interna. Els mitjans de comunicació, legítimament, tendei-

Esquerra Republicana de Catalunya en la cruïlla

Margarida Barjau*

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) és una organització política catalana que pel seu ferm compromís de defensa nacional està en una situació difícil. Els sacrificis que va fer per la governabilitat de Catalunya li van fer prendre opcions polítiques que van confondre no solament els seus votants, sinó que inclús van impedir que l'espai republicà nacionalista, de defensa d'una societat més justa, equilibrada i partidària d'una més conseqüent distribució de la riquesa, no es fes més extens a la societat catalana.

Un plantejament només nacionalista no ens dóna un bon projecte nacional. El partit pateix de vegades una certa buidor en els plantejaments bàsics que configuren un pensament d'esquerres, per tant, és lògic que no s'entengui el nostre missatge. No som prou contundents amb els nostres plantejaments ideològics perquè no estan assumits en el si del mateix partit. Confonem moltes vegades el libe-

ralisme amb l'essència del pensament d'esquerres.

D'altra banda, hauríem de reflexionar sobre el fet que l'activisme per l'activisme no és una sortida de futur si no hi ha darrere un sòlid projecte que unifiqui i que pugui diversificar-se i projectar-se en la nostra societat.

En ERC es dóna massa importància a persones rellevants sense tenir en compte que aquests són homes o dones que, a la curta o a la llarga, desapareixeran. Potser l'únic que hauran deixat al darrere serà un mal pas històric en la política. Una política buida de contingut i a més sense deixar com a herència la formació d'uns bons quadres. Per rellevants que siguin les personalitats, cal que el partit tingui la seua pròpia ideologia i que les personalitats que en certs moments estiguin a la cúpula del partit no «es representin» sinó que «ens representin».

Nosaltres, però, podem i tenim l'obligació de ser crítics amb nosal-



tres mateixos, perquè no hem de donar l'oportunitat a d'altres que puguin prendre'ns el nostre espai polític. Som conscients de les dificultats, però valents en la lluita i en la continuïtat del partit que històricament més ha patit en els anys del franquisme. Tenim entre tots els militants d'ERC, com tots els ciutadans de Catalunya, la responsabilitat de no fer desaparèixer una veritable força nacional i d'esquerra.

* Secretària tècnica del Consell Nacional d'ERC

xen a maximalitzar els conflictes que es produeixen en els partits petits. A més, a Esquerra tenim menys recursos per tapar els conflictes que no tenen els partits grossos. No tenim menjadora i ells sí.

—*Algun conflicte deu haver-hi darrere les notícies...*

—El procés actual pot fer saltar algun personalisme i, si com a conseqüència, algú va als mitjans de comunicació i dóna unes notícies... i un diari com l'*Avui* exagera aquestes notícies, o les escriu tal com les hi van explicar sense comprovar-les, dóna una opinió escandalosa i parcial. A més, és inadmissible que un diari com l'*Avui* posi en portada el triangle de l'Esquerra esquarterat. Això és un insult. No sé a què respon la política informativa de l'*Avui*, però un fet així és lamentable. És cert que l'endemà van modificar-ho però és com aquell que aboca un gerro d'aigua a terra i mai no pot tornar a recollir tota l'aigua que hi havia. La imatge de l'Esquerra, la van malmeter per aquest procediment.

—*¿Es queixa del tractament que rep Esquerra en els mitjans de comunicació?*

—Simplement, succeeix que els grans mitjans no treuen gaire les nostres opinions ni els nostres actes. Nosaltres ho substituïm viatjant. En un

ERC, les sigles incòmodes

Josep Lluís Carod-Rovira*

El panorama polític català, caracteritzat per un progressiu domini del conformisme cívic, paral·lel a la desnacionalització de l'activitat pública, té en les sigles històriques d'ERC, l'excepció que fa de mal encaixar en el context de l'estat, la proposta no homologable ni assimilable per la monarquia constitucional. Es tracta, en efecte, de l'única força parlamentària que alça com un estendard la sigla republicana al costat de la seva condició d'esquerres i nacional. Aquesta característica podria arribar a ser, a l'interior del país i a fora, un tret nacional prou important capaç de singularitzar-nos internacionalment, als Països Catalans, com a poble.

No cal dir, però, que la proposta només serà atractiva si és actual i sobretot, si obre perspectives de futur. Les grans idees bàsiques i tradicionals (esquerra, república i nació) corren el perill de ser vistes com a cosa d'ahir si, els qui les promouen, no aconseguen de fer-les indistingibles de mesures concretes, que resolguin proble-

mes concrets, de sectors socials concrets. El miratge d'un oasi seductor al final del desert, pot fer-nos oblidar les dificultats del llarg camí a recórrer i els passos i giragonses que caldrà fer per accedir-hi.

La formulació d'un projecte nacional ha de ser feta rigorosament, no sols pensant en un futur de llibertat i sobirania que permeti preservar la identitat nacional (llengua, cultura, etc.), sinó també, i principalment, que comporti una millora substancial de les condicions de vida de tots els habitants del país. Tan estèril fóra l'ús exclusiu de la memòria històrica com l'eina solitària de consignes agut prop, allunyades de la sensibilitat majoritària del poble.

Les darreres enquestes, que situen ERC com a tercera força de Catalunya, obren una porta a l'esperança.

Perquè pot ser l'element de descripció entre els dos blocs hegemònics: la dreta catalana, sovint més dreta que catalana, i l'esquerra espanyola,

any he visitat 500 pobles. És la manera d'entrar en contacte amb la gent, ja que no sortim als diaris ni a la televisió. O hi sortim poc, vaja.

—Permeti'm, doncs, que li faci una pregunta íntima. ¿Per què està tan enamorat del Partit dels Socialistes?

—Només estic enamorat de la meua dona..., i de la meua professió d'economista i professor de la Universitat de Barcelona. En aquest sentit, per tant, no sóc absolutament fidel.

—Doncs, potser no és amor, però es diu que vostè s'entén molt bé amb el PSC...

—Fins ara només parlàvem amb Convergència i, per tant, no era un tema noticable i, és clar, la primera vegada que ens hem posat a parlar amb els socialistes ha sigut notícia. I aquesta notícia, legítimament, s'ha exagerat i sembla que se'ns presenta ara més a prop dels socialistes que dels convergents. I no estem ni a prop d'uns ni a prop dels altres, estem equidistants. I en fi, si per tirar Catalunya endavant ens hem d'associar amb el diable... ¡doncs amb el diable!

—¿I ja hi ha algun diable a punt amb qui pactar després de les eleccions?

—Totes aquestes hipòtesis que es fan

són prematures. És després de les eleccions que cal parlar de pactes. El que ara puc dir és que Esquerra Republicana no trairà Catalunya; malgrat que històricament —i parlo del suport a Jordi Pujol l'any 1980— això ens ha perjudicat. I Esquerra Republicana no farà pactes de legislatura ni pactes de govern. Ja hem tingut la nostra experiència d'estar en un govern. L'única cosa que podem fer són pactes puntuals postelectorals en funció de punts programàtics, amb socialistes o amb convergents.

força com Esquerra Republicana, que no claudiqui davant de res i que digui les coses tal com són. El paper d'Esquerra és una mica el de la consciència, el de la reivindicació pendent.

—¿Què pensa de l'enllaç Esquerra-Entesa?

—Esquerra no ha demanat mai entrar a Iniciativa ni tan sols he tingut cap entrevista formal amb Iniciativa per Catalunya com a tal. Només la visita de cortesia que vaig fer a Ribó quan vaig arribar a la Secretaria General.

Dit això, a títol personal m'alegra-



DOMÈNEC UMBERT

«Estic disposat a propiciar els contactes maig, at les enquestes».

—¿És a dir, que el grup d'ERC al Parlament tant pot ser decisiu per a un nou govern convergent, com per a un de socialista, segons resulti de les eleccions?

—Nosaltres podem ajudar uns o altres, però no col·laborem amb governs que no acceptin el punt irrenunciable de donar més poder a Catalunya.

—Les més recents discrepàncies han estat amb el partit de Pujol...

—Tinc el convenciment personal que Jordi Pujol és un gran nacionalista. El problema és saber si el seu partit també ho és. Saber si la cúpula de Convergència i els col·laboradors íntims de Pujol també ho són de nacionalistes, en el mateix nivell que ho és ell. Perquè sota l'excusa de la governabilitat tots plegats amaguen claudicacions.

—I si després del 29 de maig hi ha una nova majoria absoluta, ¿quin serà el paper d'ERC?

—Des del punt de vista de la governabilitat, em penso que no ens necessitaran. Ens agradi o no ens agradi, és evident que aquí es produirà altra vegada un govern de majoria absoluta. Però crec que Catalunya necessita una

ria molt que el nacionalisme d'esquerra de Catalunya anés junt després de les eleccions.

—Des que és secretari general d'ERC, ¿vostè ha evolucionat com a home nacionalista i d'esquerres, o només ho fa veure?

—Hi ha qui es pensa que per a ser d'esquerres s'ha de ser trist..., prim..., una cosa estranya..., com un conspirador de catacumbes.

També hi ha qui es pensa que per a ser nacionalista radical s'ha de ser un esbojarrat. I tampoc no sóc extremadament tranquil i apocat, però procuro no ser un tarambana.

Finalment, hi ha qui es pensa que per a ser republicà s'ha de tenir vuitanta anys. I hi ha republicans joves..., perquè la república és futur.

El clixé d'un nacionalista, esquerrà i republicà no coincideix amb la meua persona, però ¿què hi vol fer? Tanmateix vaig entrar a Esquerra Republicana en un moment en què el partit no era res. I amb la imatge que tinc, tampoc no puc fer-hi res. Si convé em puc aprimar una mica més, però és el màxim que puc fer. □



freqüentment més espanyola que esquerra.

Ahora, és l'única possibilitat de posar veu nacional a aquest silenci de renúncia i mediocritat, veu capaç d'unificar tot el nacionalisme d'esquerra. Tant el vi nou com les bótes velles han d'arribar a un acord que el faci possible i en el ben entès que mentre l'ERC sigui l'ERC aquesta serà una tasca incòmoda. La incomoditat que pertany als vençuts en el propi país.

* Promotor de la crida nacional a E.R.C.